

Beleidsregels differentiaties interne geneeskunde, erkenning opleiding

Eerdere titel:

Opleidingen in een enkelvoudige differentiatie en het daartoe behorende meervoudige differentiatieonderdeel

Update najaar 2019

Inhoud

Inleiding

Rol van de sectie

Regionalisatie van de opleiding, niet-universitaire stage

Duur van de opleiding

Inhoud van de opleiding

Differentiatieopleider

Opleider in een differentiatie

Visitatie van differentiatieopleidingen

Erkenningsaanvraag

1. Enkelvoudige differentiatie (incl. bijbehorende meervoudige differentiatieonderdelen)
2. Meervoudige differentiatie
3. Niet-universitaire stage in kader van differentiatieopleiding

Taakverdeling en tijdschema visitatie

Begrippenlijst

Inleiding

Dit document beschrijft het differentiatiedeel van de opleiding. Na 4 jaar opleiding interne geneeskunde volgt een differentiatiedeel waarin de aios een keuze kan maken tussen een enkelvoudige differentiatie en een meervoudige differentiatie. De enkelvoudige differentiatie heeft een nominale lengte van 24 maanden. De meervoudige differentiatie leidt op in meerdere differentiaties, respectievelijk 2x 12 maanden of 3x 8 maanden.

Deze beschrijving is gebaseerd op de eerdere regelgeving zoals weergegeven in "Opleidingen in een enkelvoudige differentiatie en het daartoe behorende meervoudige differentiatieonderdeel" en het "VAD reglement".

Rol van de sectie

De Medische Vervolgopleidingen vallen onder het toezicht van de Registratiecommissie Geneeskundige Specialismen (RGS). Per wetenschappelijke vereniging functioneert een Plenaire Visitatie Commissie (PVC). De PVC adviseert de RGS ten aanzien van opleidingsinhoud en de aanstelling van opleiders. Binnen de opleiding in de respectievelijke differentiaties is een aantal taken door de PVC overgedragen aan de sectie. De sectie houdt zich, namens de wetenschappelijke deelvereniging, bezig met de opleiding in de betreffende differentiatie. De sectie adviseert de PVC ten aanzien van opleidingsinhoud, erkenning van opleidingsinstellingen en de benoeming van opleiders. De sectie meervoudige differentiatie wijkt hierin af omdat de inhoud van de opleiding grotendeels ondergebracht is bij de samenstellende secties enkelvoudige differentiatie. De sectie meervoudige differentiatie bewaakt de onderlinge samenhang en afstemming van de opleidingsinhoud en adviseert in de benoeming van opleiders meervoudige differentiatie.

Het geheel van de opleiding, zowel de eerste 4 jaar als het differentiatiedeel, wordt middels opleidingsvisitaties beoordeeld. De secties visiteren de differentiatie-opleidingen en adviseren de PVC. De visitaties door de secties gaan vooraf aan de visitatie van de hoofdopleiding en worden hier onderdeel van gemaakt. Het visitatieverslag van de hoofdopleiding wordt besproken in de PVC en wordt samen met een advies aangeboden aan de RGS.

Regionalisatie van de opleiding, niet-universitaire stage

Door lateralisatie en specialisatie van de patiëntenzorg is het toenemend wenselijk om de opleiding tot internist regionaal te organiseren. Regionaal opleiden krijgt vorm door aiossen opleidingsonderdelen in meerdere ziekenhuizen te laten doorlopen. Ook tijdens de opleiding in een differentiatie kan een niet-universitair deel, een niet-universitaire stage, meerwaarde hebben voor de aios. De meerwaarde komt voort uit de aanwezigheid van patiëntencategorieën of werkwijzen die in het universitaire ziekenhuis niet of onvoldoende aangeboden worden.

Om continuïteit in het leerproces te behouden is afstemming binnen de onderwijs- en opleidingsregio (OOR) noodzakelijk. Het opleidingsschema wordt door de aios vastgelegd in MijnRGS en in het portfolio. De opleider accordeert het opleidingsschema.

Duur van de opleiding

De opleidingstijden zoals genoemd in dit document zijn nominale opleidingstijden. Afhankelijk van eerder verworven competenties of de individuele leercurve kunnen de genoemde tijden worden aangepast.

Binnen een differentiatie kan een niet-universitaire stage vorm krijgen als leerblok, als leerlijn of als een combinatie hiervan. Op deze manier kan een aios bijvoorbeeld na afsluiting van een niet-universitair blok

van 4 maanden een dag(deel) poli blijven doen in de niet-universitaire kliniek gedurende de gehele differentiatie-opleidingstijd. Dit geeft de mogelijkheid aan de aios om patiënten longitudinaal te vervolgen.

In geval van een enkelvoudige differentiatie mag de opleidingstijd doorgebracht in de niet-universitaire kliniek cumulatief de tijdsduur van 8 maanden niet overschrijden.

Voor de opleiding in meervoudige differentiaties wordt per aios een individueel opleidingsschema vastgesteld waarbij de bovengenoemde tijdsverdeling universitair/niet-universitair vrijgelaten wordt.

Inhoud van de opleiding

Differentiatieopleidingen worden veelal aangeboden in universitaire opleidingsklinieken. Afhankelijk van de differentiatie kan, naast een opleiding in een enkelvoudige differentiatie, ook het daartoe behorende meervoudige differentiatieonderdeel aangeboden worden. In niet-universitaire klinieken kan een stage aangeboden worden ten behoeve van een opleiding in een differentiatie. Een aanvraag tot erkenning van opleiding in een differentiatie of erkenning van een niet-universitaire stage wordt door de RGS beschouwd als een verzoek tot uitbreiding van de opleidingsinhoud. De betreffende erkenningsaanvraag dient dan ook gericht te worden aan de RGS.

In tegenstelling hiermee zijn de samenstellende delen van een meervoudige differentiatie veelal inhoudelijk beoordeeld door de secties van de bijbehorende enkelvoudige differentiaties. Om deze reden is er geen sprake van uitbreiding van opleidingsinhoud en is afzonderlijke beoordeling door de RGS niet noodzakelijk.

In de differentiatiefase kunnen opleidingsdelen aangeboden worden waarbij geen enkelvoudige differentiatie betrokken is. Voorbeelden zijn een stage endoscopie, palliatieve zorg of onderwijs. Deze opleidingsonderdelen worden gevisiteerd ten tijde van de visitatie van het niet-universitaire ziekenhuis.

Differentiatieopleider

Binnen een opleidingsregio is er één opleider per enkelvoudige differentiatie en eveneens één opleider voor de meervoudige differentiatie. De differentiatie opleider dient 3 jaar geregistreerd te zijn in de betreffende differentiatie. De opleider heeft aantoonbaar deelgenomen aan docentprofessionalisering (zie document docentprofessionalisering op NIV website) en is actief betrokken bij de kwaliteitscyclus van de opleiding. Het opleiderschap voor een enkelvoudige differentiatie kan niet worden gecombineerd met een erkenning als opleider interne geneeskunde. Een plaatsvervangend opleider is niet vereist voor een differentiatieopleiding. Bij aanvang en bij tussentijdse wisseling van het opleiderschap wordt met goedkeuring van de hoofdopleider interne geneeskunde en de betreffende sectie een aanvraag tot erkenning van het opleiderschap ingediend bij de PVC. De RGS speelt geen rol in de erkenning van opleiders in differentiaties.

Visitatie van differentiatieopleidingen

De differentiatieopleidingen worden gevisiteerd door de secties. Dit resulteert in een advies aan de PVC. Op grond hiervan beoordeelt de PVC de differentiatieopleiding en maakt deze beoordeling onderdeel van de hoofdvisitatie. Naar aanleiding van het visitatierapport van de hoofdopleiding en de conclusies van de PVC wordt de opleiding, inclusief de differentiaties, door de RGS beoordeeld en erkend.

De PVC vraagt de sectie van een differentiatie om ongeveer twee jaar vooraf aan de hoofdvisitatie een visitatie van de differentiatie uit te voeren. Op deze manier gaan de visitaties van differentiatieopleidingen vooraf aan de hoofdvisitatie. De meervoudige differentiatie is opgebouwd uit meerdere differentiatieonderdelen. Het ligt voor de hand de visitatie van de meervoudige differentiatie te plaatsen aan het einde van de serie visitaties van enkelvoudige differentiaties binnen een OOR.

De termijn van twee jaar maakt bijsturing naar aanleiding van de visitatie mogelijk. Eén jaar vooraf aan de visitatie van de hoofdopleiding kan rapportage gevraagd worden. Geconstateerde tekortkomingen die niet verholpen zijn worden opnieuw beoordeeld ten tijde van de visitatie van de hoofdopleiding. In geval van blijvende gebreken binnen een differentiatie-opleiding kan de PVC, in overleg met de sectie, een voorwaarde of zwaarwegend advies formuleren. Om beoordeling door de RGS mogelijk te maken dient het visitatieverslag van hoofdopleiding voldoende informatie te bevatten. Eventueel kan het visitatieverslag van de sectie als bijlage toegevoegd worden.

Indien een gedeelte van de enkelvoudige differentiatie of het daartoe behorende meervoudige differentiatieonderdeel in een geaffilieerd niet-universitair ziekenhuis wordt gevolgd participeren de aiossen en de stagebegeleider uit het geaffilieerde ziekenhuis in de visitatie door de sectie.

De differentiatieopleidingen omvatten incidenteel onderdelen die gelegen zijn buiten de interne geneeskunde. Voorbeelden zijn de stages neurologie of psychiatrie in de differentiatie ouderengeneeskunde. Bij visitatie van een differentiatie wordt deelname verwacht van de betreffende stagebegeleiders en van de aiossen die de stage doorlopen hebben.

Voor een adequate uitvoering van de visitaties is eenduidigheid over taakverdeling en over het tijdschema noodzakelijk. Dit staat weergegeven in onderstaande tabel.

Intensive care

De visitatie van de differentiatie opleiding intensive care vormt een uitzondering ten opzichte van de overige differentiaties. De GIC (Gemeenschappelijke Intensivisten Commissie) voert opleidingsvisitaties uit en vervangt de visitaties door de moederspecialismen. De hoofdvisitatie interne geneeskunde maakt gebruik van het laatste visitatierapport van de GIC.

Verslaglegging en kosten

Voor de verslaglegging van de visitatie van de differentiatie wordt gebruik gemaakt van een aangepast visitatieformulier. Dit formulier is afgeleid van het RGS formulier dat gebruikt wordt voor de hoofdvisitatie. Door een onafhankelijke organisatie (Qualicura) wordt secretariële ondersteuning geleverd. Het visitatierapport beschrijft de bevindingen van de visitatiecommissie en eindigt met conclusies (wel/geen erkenning, duur van de erkenning), voorwaarden, zwaarwegende adviezen en aanbevelingen. De differentiatieopleider ontvangt een factuur.

Erkenningsprocedure

1. Enkelvoudige differentiatie (incl. bijbehorende meervoudige differentiatieonderdelen)
2. Meervoudige differentiatie
3. Niet-universitaire stage in het kader van differentiatieopleiding

1. Enkelvoudige differentiatie (incl. bijbehorende meervoudige differentiatieonderdelen)

Het starten van differentiatieopleiding wordt door de RGS beschouwd als uitbreiding van de opleidingsinhoud. Hiervoor is goedkeuring door de RGS noodzakelijk. De opleider in een differentiatie wordt door de PVC goedgekeurd op voordracht van de opleidingsgroep en beoordeling door de sectie. De RGS is niet betrokken bij aanstelling van een opleider in een differentiatie.

Procedure:

- de opleidingsgroep schrijft een opleidingsplan voor de differentiatie
- er wordt uit de opleidingsgroep, in overleg met de hoofdopleider, een differentiatieopleider aangesteld
- de differentiatieopleider wordt voorgedragen aan de PVC

- de PVC vraagt de sectie om advies en erkend de differentiatieopleider
- in overleg met de hoofdopleider interne geneeskunde wordt het opleidingsplan samen met de erkenningsaanvraag naar de RGS gestuurd
- de RGS vraagt de PVC om advies
- de PVC vraagt de sectie om de erkenningsaanvraag en het opleidingsplan inhoudelijk te beoordelen
- de sectie bepaalt of voor deze beoordeling een fysieke- of papieren visitatie gewenst is en voert deze visitatie uit
- de sectie adviseert de PVC
- de PVC adviseert de RGS
- de RGS besluit en informeert de betrokkenen

2. Meervoudige differentiatie

De opleidingsinhoud van de meervoudige differentiatie is merendeels samengesteld uit delen van enkelvoudige differentiaties. Er is geen toevoeging van opleidingsinhoud, om deze reden is de RGS niet opnieuw betrokken. De opleidingsgroep stelt een opleidingsplan op onder leiding van de opleider meervoudige differentiatie. De opleider wordt op advies van de sectie meervoudige differentiatie aangesteld door de PVC. Het opleidingsplan waarin een beschrijving van de opleidingsinhoud wordt beoordeeld door de sectie. De sectie adviseert de PVC.

3. Niet-universitaire stage in kader van differentiatieopleiding

De opleidingsgroep en de beoogde niet-universitaire stagehouder van de differentiatie beschrijft het deel van de opleiding dat in de niet-universitaire kliniek gelopen wordt.

De stagebeschrijving van het niet-universitaire deel:

- maakt deel uit van zowel het lokaal opleidingsplan interne geneeskunde als van het omvattende opleidingsplan van de differentiatie
- geeft aan wie de stagehouder is en hoe de supervisie vormgegeven wordt
- beschrijft hoe het niet-universitaire deel geïntegreerd is in de gehele differentiatie opleiding
- omschrijft patiëntencategorieën, leerdoelen, leermiddelen
- is afgestemd met de universitaire differentiatieopleider en met de niet-universitaire opleider interne geneeskunde

Een verzoek tot erkenning van de niet-universitaire stage wordt gericht aan de RGS. Het verzoek gaat vergezeld van:

- samenwerkingsovereenkomst tussen de 2 ziekenhuizen ondertekend door:
 - raad van bestuur niet-universitaire opleiding
 - raad van bestuur universitaire opleiding
 - niet-universitaire opleider interne geneeskunde
 - hoofdopleider
- opleidingsplan differentiatie waarin stagebeschrijving van het niet-universitaire deel
- het verzoek tot erkenning wordt ondertekend door:
 - raad van bestuur niet-universitaire opleiding
 - niet-universitaire opleider interne geneeskunde

De RGS vraagt advies aan de PVC interne geneeskunde t.a.v. erkenning van de stage. De PVC stuurt de adviesvraag door aan de sectie. De sectie adviseert tot:

- erkenning verleend op grond van aangeleverde informatie (visitatie op papier)
- erkenning op grond van een fysieke visitatie van de niet-universitaire stage

De PVC adviseert de RGS op grond van het advies van de sectie. De RGS neemt een besluit ten aanzien van erkenning. De niet-universitaire stage wordt mee-gevisiteerd bij de eerstvolgende reguliere visitatie van de differentiatieopleiding.

Taakverdeling en tijdschema visitatie

Tijd	Actie	Actor
zomer vooraf aan kalenderjaar	planning visitaties afspraken met differentiatieopleider datum wordt voorgelegd aan voorzitter sectie	NIV bureau
	sectie stelt visitatiecie. ad hoc samen: <ul style="list-style-type: none"> • 2 opleiders in differentiatie • aios lid juniorvereniging van de sectie 	sectie
	toevoeging lid concilium	NIV bureau
	toevoeging ambtelijk secretaris	Qualicura
	visitatieformulier sturen naar differentiatieopleider	NIV bureau
4 wkn. voor visitatie van differentiatie	stuurt visitatieformulier en bijlagen via e-mail naar NIV-bureau, kopie t.a.v. hoofdopleider	opleider in differentiatie
	visitatiestukken naar de visitatiecie. ad hoc per e-mail	NIV bureau
2 jr. voor hoofdvisitatie	visitatie differentiatie	visitatiecie. ad hoc
	opstellen visitatierapport, voorstel t.a.v. conclusie (wel/geen erkenning, duur van erkenning), voorwaarden, zwaarwegende adviezen en aanbevelingen	ambtelijk secretaris onder verantwoordelijkheid van (voorzitter van) visitatiecie. ad hoc
binnen 7 wkn. na visitatie van de differentiatie	visitatie rapport via e-mail naar het NIV-bureau	voorzitter van visitatiecie. ad hoc
	gespreksverslagen mailen naar de gesprekspartners ter correctie van feitelijke onjuistheden	NIV bureau
binnen 1 wk.	correctie gespreksverslagen visitatierapport	gesprekspartners
	evt. wijzigingen worden besproken met de voorzitter van de visitatiecie.	NIV bureau
8 wkn. na visitatie van de differentiatie	visitatie rapport naar PVC	NIV bureau
	bespreking in de PVC evt. mondelinge toelichting van rapport door voorzitter visitatiecie. ad hoc in geval van blijvend verschil van inzicht prevaleert het oordeel van de PVC	PVC
	vaststelling visitatierapport, formulering van conclusie (wel/geen erkenning, duur van erkenning), voorwaarden, zwaarwegende adviezen en aanbevelingen	PVC
aansluitend aan vergadering PVC	opstellen brief met conclusie etc. namens PVC en sectie	PVC
	verzending brief aan: <ul style="list-style-type: none"> • opleider differentiatie • hoofdopleider interne geneeskunde • evt. niet-universitaire opleider(s) differentiatie • sectie 	NIV bureau
	dechargering visitatiecie. ad hoc	PVC

1 jaar vooraf aan hoofdvisitatie	rapportage naar aanleiding van voorwaarden en zwaarwegende adviezen aan sectie	opleider in differentiatie
	beoordeling rapportage en advisering PVC	sectie
binnen 1 mnd. na ontvangst	bespreking rapportage en advies sectie	PVC
	verzending brief aan: <ul style="list-style-type: none"> • opleider differentiatie • hoofdopleider interne geneeskunde • evt. niet-universitaire opleider(s) differentiatie 	NIV bureau
vooraf aan de hoofdvisitatie	de visitatierapporten van de differentiaties en bijbehorende rapportages worden ter beschikking gesteld aan de visitatiecie. ad hoc ten behoeve van de visitatie van de hoofdopleiding	NIV bureau
ten tijde van de hoofdvisitatie	voorwaarden en zwaarwegende adviezen worden meegenomen in de hoofdvisitatie	visitatiecie. hoofdopleiding
	niet verbeterde/niet opgevolgde voorwaarden en zwaarwegende adviezen uit de visitatie van differentiaties komen terug in rapportage van visitatie van de hoofdopleiding	visitatiecie. hoofdopleiding

Begrippenlijst

differentiatie	deelgebied van de interne geneeskunde waarin in de laatste 2 opleidingsjaren opgeleid wordt, zie enkelvoudige- en meervoudige differentiatie
differentiatie opleider	opleider in een differentiatie, over het algemeen is dit een universitair werkzame internist
enkelvoudige differentiatie	deelgebied van de interne geneeskunde waarin in de laatste 2 opleidingsjaren opgeleid wordt, in geval van enkelvoudige differentiatie wordt opgeleid in 1 van de onderscheiden deelgebieden (zie ook meervoudige differentiatie)
hoofdopleider	universitaire opleider interne geneeskunde (zie hoofdopleiding)
hoofdopleiding	universitaire opleiding interne geneeskunde, hierin vallen de 1 ^e 4 jaren en de differentiaties, delen van de opleiding worden in geaffilieerde klinieken aangeboden (zie niet-universitaire opleiding)
hoofdvisitatie	visitatie van de hoofdopleiding
GIC	Gemeenschappelijke Intensivisten Commissie
meervoudige differentiatie	opleiding in de laatste 2 opleidingsjaren waarbij opgeleid wordt in een samenstelling van 2 of 3 onderscheiden deelgebieden, de opleidingsduur bedraagt respectievelijk 2 x 12 maanden of 3 x 8 maanden (zie ook enkelvoudige differentiatie)
niet-universitaire stagehouder van de differentiatie	lid van een opleidingsgroep die in een niet-universitair centrum een stage aanbiedt in het kader van opleiding in een differentiatie onder verantwoordelijkheid van de universitaire opleider algemene interne
niet-universitaire opleiding	opleiding in een niet-universitaire inrichting, dit kan zowel opleiding in de 1 ^e 4 jaar als delen van de differentiatieopleiding omvatten
niet-universitaire opleider algemene interne	opleider in een niet-universitaire kliniek die een deel van de interne opleiding verzorgt
Qualicura	onafhankelijke organisatie welke secretariële ondersteuning biedt tijdens visitaties en bij het opstellen van het visitatierapport, een ambtelijk secretaris wordt vanuit Qualicura toegevoegd aan een visitatiecommissie
sectie	commissie van een wetenschappelijke subvereniging die zich bezighoudt met de opleiding in de betreffende differentiatie
stagehouder	lid van een opleidingsgroep die een verplichte- of keuzestage aanbiedt onder verantwoordelijkheid van de (hoofd)opleider, zie ook niet-universitaire stagehouder van de differentiatie
RGS	Registratiecommissie Geneeskundige Specialismen, toezichhoudend orgaan ten behoeve van opleidingen en (her)registratie van medisch specialisten
visitatiecommissie (ad hoc)	commissie ingesteld door de PVC of door de sectie ten behoeve van de visitatie van een enkele opleidingsinrichting